

**Uchwała Nr XLII/289/2010
Rady Gminy Strzegowo
z dnia 10 listopada 2010 r.**

**w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Niedzbórz
na lata 2010 - 2020”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt . 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j. t. Dz .U. Nr 142 z 2001 r., poz. 1591 z późniejszymi zmianami) – Rada Gminy Strzegowo uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się „Plan Odnowy Miejscowości Niedzbórz na lata 2010-2020” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała Nr XXIV/189/2009 Rady Gminy Strzegowo z dnia 27 marca 2009 roku w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Niedzbórz na lata 2009-2020”

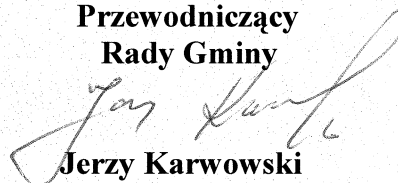
§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Gminy**

Jerzy Karwowski

**Załącznik
do Uchwały Nr XLII/289/2010
Rady Gminy Strzegowo
z dnia 10 listopada 2010 r.**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

NIEDZBÓRZ

NA LATA 2010 – 2020

WSTĘP

Dokument formuje Plan Odnowy Miejscowości Niedzbórz na lata 2009-2020 wynikający z dotychczasowej oceny sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

Jest dokumentem zawierającym instrukcję działania, rozkład ciężkości poszczególnych działań i ich charakter, zaangażowanie środków finansowych i potencjału ludzkiego potrzebnego do osiągnięcia zapisanych w nim projektów i celów, jakie stawia społeczność lokalna.

„Plan Odnowy Miejscowości” nawiązuje bezpośrednio do celów i priorytetów Strategii Rozwoju Gminy i Planu Rozwoju Gminy na lata 2009-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2013.

Uwzględnia również spójność własnych celów i priorytetów z celami i priorytetami Strategii Rozwoju Powiatu Mławskiego i Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku oraz kierunki strategiczne sformułowane w innych średniookresowych dokumentach rządowych.

„Plan Odnowy Miejscowości” jest dokumentem operacyjnym, tj. wskazujących wykonawców i terminy realizacji konkretnych zadań operacyjnych, przewidzianych do realizacji na terenie miejscowości Niedzbórz w Gminie Strzegowo (powiat mławski, województwo mazowieckie), zgodnie z celami i priorytetami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”.

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. Ogólna charakterystyka miejscowości

Niedzbórz – wieś o powierzchni 341 ha położona w woj. mazowieckim, w powiecie mławskim, we wschodniej części Gminy Strzegowo w ścisłym sąsiedztwie sołectw: Drogiszka, Pokrytki, Grabienice, Budy Sułkowskie, Czarnocin, Łebki, Sułkowo Polne. Miejscowość położona jest w odległości 9 km od Strzegowa.

2. Ludność

Miejscowość zamieszkuje 469 osób. W 2005 r. liczba ludności wynosiła 481 osób. Należy stwierdzić, że poziom ruchu naturalnego na tym terenie wykazuje tendencje spadkowe. Liczba gospodarstw domowych wynosi 136.

3. Rys historyczny

W 1349 roku wydzielono granice księstwa księżnej Elżbiety. W granicach jego ziemi uwzględniono też osadę o nazwie Pokutę Wody, przyjmuje się, że jest to pierwszy zapis o osadnictwie w miejscu obecnego Niedzborza. Nie wiele wiemy o pierwszych dziedzicach w tych okolicach, być może przez jakiś czas była to osada książęca. Pierwszy pewnych informacji dostarcza dopiero dokument z 1452 roku. W tym czasie istniały już dwie osady zwane Pokrytkami położone w pobliżu siebie (Pocritthki duplex- Pokrytki podwójne). Właścicielami tych wsi byli rycerze ze Strzegowa. Dziedziczył tu Stanisław ze Strzegowa sędzia plocki, który właśnie w 1452 roku podzielił swój majątek między synów: Wojciecha i Zawiszę. W tym podziale Wojciech ze Strzegowa otrzymał obie wsie Pokrytki. Wojciech syn Stanisława ze Strzegowa był protoplastą rodu Bartnickich. Nazwisko to wzięli od nazwy jednej z swoich wsi. Wojciech Bartnicki dziedziczył tu do 1493 roku, następnie ten majątek przejął jego syn Tomasz Bartnicki, a nieco później współwłaścicielem został również drugi syn Wojciecha, Mikołaj Bartnicki. Bracia Tomasz i Mikołaj Bartniccy należeli do elity ziemi plockiej, dodatkowo Mikołaj należał do dworu królewskiego. Obaj bracia byli dobrymi organizatorami. Ziemie wokół Pokrytek były wtedy jeszcze nie zagospodarowane i dwaj bracia intensywnie zabrali się za kolonizację tych obszarów. Warto przybliżyć te dwie ważne postacie, zasłużone dla tych okolic. Mikołaj Bartnicki studiował na Uniwersytecie Krakowskim, uczelnie ukończył w 1476 roku jako bakałarant artium, następnie został księdzem. Od 1486 roku był kanonikiem plockim, w 1493 roku był już prokuratorem kapituły plockiej, a w 1496 prałatem kantorem i wikariuszem generalnym plockim. Po śmierci biskupa Chotkowskiego w 1497 roku był administratorem biskupstwa i wysunięto jego kandydaturę na nowego biskupa, ale on nie przyjął tej godności i umożliwił wybór Jana Lubrańskiego. Zajmował ważne funkcje w Kościele, był proboszczem kolegiaty ś. Michała w Płocku i proboszczem wielu innych parafii. Zrobił też karierę na dworze królewskim. Za czasów króla Aleksandra i Zygmunta I był pisarzem wielkim koronnym. Cieszył się wielkim uznaniem w Polsce. Często był sędzią w najważniejszych sprawach biskupstwa jak i państwowych. W 1503 roku był królewskim posłem w Królewcu, gdzie zawarł z wielkim mistrzem umowę na temat hołdu. Podkreśla się jego talent organizacyjny.

Zajmował się sprawami państwa i biskupstwa, ale też mniejsze miejscowości wiele mu zawdzięczają, w tym i Niedzbórz. zmarł przed 11 lutym 1516 roku.

Tomasz Bartnicki był starszym rodzonym bratem Mikołaja. W 1493 roku został współdziedzicem Pokrytek. Ożenił się z Katarzyną Kryską herbu Prawda córką kasztelana raciańskiego. Zaczynał karierę jako dworzanin księcia Bolesława V. W 1491 roku został starostą ciechanowskim, następnie chorążym plockim. W 1504 roku wybrano go na posła z ziemi plockiej. W tym samym roku król mianował go kasztelanem plockim. Była to zapewne nagroda za konsekwentne popieranie praw polskich królów do Mazowsza. Kupił od krewnych Drogiszki. W karierze pomagał mu też brat Mikołaj. Tomasz Bartnicki zmarł w 1523 roku.

Jak wspomniano Mikołaj i Tomasz Bartniccy rozpoczęli zagospodarowywanie tych ziem. Zaczęli od założenia parafii w 1502 roku. Dokument erekcyjny wspomina o Pokrytkach i parafii pod wezwaniem: św. Trójcy, Niepokalanego Poczęcia NMP, św. Mikołaja, Hieronima, Marii Magdaleny i Katarzyny (w późniejszych wiekach przetrwało tylko wezwanie św. Mikołaja). Pierwszym plebanem został Stanisław Dąbrówka.

Mimo, że Mikołaj i Tomasz Bartniccy byli wspólnie dziedzicami tych okolic, to w sprawach kościelnych i świeckich występował głównie Mikołaj, który przez zajmowane funkcje na dworach biskupim i królewskim miał lepsze „kontakty”. Właśnie on w 1503 roku uzyskał od króla Aleksandra Jagiellończyka przywilej na założenie miasta. Miasto miało się nazywać Międzybórz, miało powstać w miejscu dwóch wsi Pokrytki. Być może miasto miało zostać założone pośrodku tych dwóch miejscowości i stąd właśnie wzięła się nazwa sugerująca, powstanie osady w środku (pomiedzy). Nowa osada miała rządzić się prawem chełmińskim. Jednak z uwagi, że zaczęto już budowę kościoła w jednej z dwóch wsi o nazwie Pokrytki, to właśnie w tej osadzie wytyczono rynek i założono miasto. W ten sposób powstały dwie oddzielne miejscowości: Pokrytki Międzybórz.

Na założeniu miasta działalność organizacyjna się nie skończyła, aby rozwinąć nową osadę w 1505 roku bracia postarali się o królewski przywilej nadania miastu jarmarków w dniach ś. Agnieszki i Nawiedzenia N.M.P. oraz targów w każdą środę.

Nowy (od 1506 roku) król Polski Zygmunt I (później zwany Starym), przyjął na służbę jako pisarza wielkiego koronnego Mikołaja Bartnickiego i zapewne to dzięki jego staraniom król jeszcze w 1506 roku przeniósł powiatowe roki sądowe z Sulerzyża do Niedzborza.

Przeniesienie roków sądowych oznaczało de facto przeniesienie stolicy powiatu. Powiaty w dawnej Polsce były okręgami sądowymi sądów szlacheckim, nie wiązało się to z żadnymi dodatkowymi przywilejami, ale podnosiło prestiż takiej miejscowości. Jednak szlachta nie od razu zaakceptowała nowe miejsce roków sądowych i przez wiele lat wbrew zarządzeniu królewskiemu odbywały się one w starym miejscu. Dopiero ponowne zarządzenie królewskie z 1535 roku, również wydane przez Zygmunta I doprowadziło do przeniesienia spraw sądowych do Niedzborza i od tej pory to miasto aż do rozbiorów było jednym z trzech stolic powiatów w ziemi zawkrzeńskiej.

Po śmierci Tomasza Bartnickiego dziedzicem miasta został jego jedyny syn Jakub „pan znacznej fortuny”. W latach 1536-1539 był kasztelanem plockim. Odziedziczył dobra po ojcu, stryju księdzu Mikołaju oraz po rodzinie Kryskich, z których pochodziła jego matka. Był, więc bardzo bogatym szlachcicem. Pisał się z Narzymia i właśnie od tej miejscowości przyjął nazwisko Narzymski herbu Dolega. Jakub ożenił się z Katarzyną z Radzikowa, miał dwie córki oraz trzech synów. Kolejnym dziedzicem Niedzborza został najstarszy z nich Mikołaj (alias Mikołaj-Jakub) Narzymski.

W XVI wieku w Niedzborzu wzniesiono zamek, siedzibę Narzymskich, jednak w XVII wieku zamek popadł w ruinę.

Pewien obraz stanu miast dostarcza nam spis podatkowy z 1578 roku. W tym czasie Niedzbórz był ośrodkiem rzemieślniczym, wyrabiano tu również wino i wódkę. Miasto płaciło łącznie 51 florenów podatków. Wśród piętnastu ówczesnych miast w województwie plockim, lokowało to Niedbórz na 10 miejscu.

Okolo 1633 roku w Niedzborzu wybudowano kolejny drewniany kościół z murowaną zakrystią. Przetrwał on do połowy XIX wieku.

Kolejny dziedzic miasta, Mikołaj Narzyski był dworzaninem królewskim, rotmistrzem wojsk koronnych, uczestniczył w elekcjach królewskich 1648, 1669 i 1674 roku. W 1668 roku uzyskał tytuł chorążego plockiego, a w 1678 podkomorzego plockiego. Był też starostą bobrownickim i deputatem na Trybunały. Należał do elity ziemi plockiej. Ożenił się z Barbarą Wessiówną córką krajczego koronnego, dochował się synów: Józefa i Jana. Przy biogramach obu braci występują informacje, że byli dziedzicami Niedzborza. Józef Narzyski był starostą bobrownickim, a Jan został stolnikiem zakroczymskim i podstolim ciechanowskim. Mieli oni siostrę Izabelę, którą wydano za Jakuba Zielińskiego chorążego dobrzyńskiego. Józef Narzyski wsławił się tym, że postanowił wykorzystać materiał ze zrujnowanego zamku w Niedzborzu i w 1726 roku przekazał ten budulec Tomaszowi Narzyskiemu, dziedzicowi Ratowa (koło Radzanowa), który dzięki temu wybudował kościół i klasztor bernardynów w Ratowie (istniejący do dziś). Herbarze podają, że Józef i Jan Narzyscy byli razem dziedzicami Niedzborza, nie wspomina się o potomkach Józefa, za to Jan miał aż pięciu synów.

Jednak po 1726 roku właścicielami Niedzborza została rodzina Zielińskich herbu Świnka. Zapewne na mocy działów rodzinnych ta dobra przejęli właśnie Zielińscy potomkowie Jakuba Zielińskiego i Izabeli z Narzyskich. Pewne udziały miały też inne rody. Według danych z 1783 roku właścicielem Niedzborza był generał Zieliński.

Wiek XVIII to czas upadku znaczenia Niedzborza. Zapewne ten upadek zaczął się już wcześniej po wyniszczającym „potopie szwedzkim” z lat 1655-1657. Wiele miast upadło wtedy tak bardzo, że nigdy się już nie odrodziły. Tak też było z Niedzborzem. Mimo, że była to stolica powiatu, to miasto straciło swoje prawa miejskie i żaden z dziedziców nie walczył o odnowienie przywilejów. Gdy zabrakło Narzyskich, ród Zielińskich, panowie wielkiej fortuny, nie starali się o podniesienie roli tej osady. W źródłach z XVIII wieku nie wspomina się już o prawach miejskich. Niedzborz stał się zwykłą wsią, o jego świetności świadczył tylko rynek. Dla właścicieli tej miejscowości było to nawet korzystne, ponieważ mieszczenie nie mogli być przymuszani do pańszczyzny, inaczej niż zwykli chłopci.

W 1775 roku przeprowadzono w miejscowej parafii szczegółową wizytację. Wizytacja informuje iż: „Kościół niedzbarski w wojewódzkie plockim Z Jem f Zawkrzyńskiej, w miasteczku niegdyś powiatowym fundowany drewniany podług pospali tej formy wystawiony \v tym roku staraniem księdza plebana. Erekcja tego kościoła znajduje się przy kościele z innymi dokumentami. Kościół nie jest konsekrowany, gdyż i nie jest skończony. Do parafii należały następujące wsie: Niedzborz, Pohytki, Solkowe Polne, Łopki, Grabienice Większe i Mniejsze. Ludzi do spowiedzi i komunii wielkanocnej w parafii znajduje się 365, z tych szlacheckiego urodzenia osób 103, chłopskiego 262 (...), żydów karczmarzów z żonami, z dziećmi znajduje się w parafii 31, msze] wiary osób żadnej nie masz.

W czasie wizytacji zanotowano, iż problemem parafii była kłótnia między dziedzicami dóbr niedzbarskich. Dziedzic był jednocześnie kolatorem, czyli opiekunem parafii, ale że trwały spory brakowało też należytej opieki nad parafią.

W Niedzborzu od wielu wieków istniał pewien obszar gruntów stanowiących uposażenie parafii. Wizytacja dokładnie opisała kmieci jacy mieszkali w tej części wsi. Byli to: 1. Pweł Tataru stary, żona jego Marianna, synów pięciu: Józefa, Kazimierza, Szymona, Wojciecha, Grzegorza, córkę jedną Magdalene. 2. Karol Tataru, Małgorzata żona jego, syn Józef, córka Marianna, 3. Wojciech Tataru, Magdalena żona jego. 4. Paweł Tataru, Agnieszka żona jego, syn Jakub, córki Anna i Marianna. 5. Jan, Marianna żona, córka Anna, syn Andrzej. Zofia Piętrowa wdowa, synów ma trzech: Mateusza, Tomasza i Franciszka, także dziewczka Katarzyna Wachowa.

Na przełomie XVIII i XIX wieku dobra niedzbarskie były własnością generała Zielińskiego, potem Szeinklerów, a w końcu XIX wieku Kisielnickich. Dobra Niedzborz składały się z folwarków: Niedzborz, Józefowo, Drogiszka, Gatka, Aleksandrowo z mniejszymi

folwarkami Kościółek i Janikowo. Przed uwłaszczeniem 1864 roku należały do tych dóbr również wsie: Niedzbórz, Pokrytki, Drogiszka, Ignacewo i Baraki Drogiszkowe. Według danych z 1827 roku była to średniej wielkości wieś licząca 29 domów i 209 mieszkańców.

Początki szkolnictwa w Niedzborzu sięgają 1820 roku. Powstała wtedy szkoła w której „nauczycie zdolny i moralny, dzieci chodzi do szkoły 18, zdatnych w parafii do 60”. W czasie uwłaszczenia powstało tu 43 gospodarstwa rolne na 39 morgach ziemi.

W 1886 roku było tu tylko 26 domów i 310 mieszkańców.

W latach 1885-1886 w Niedzborzu wybudowano kolejny, już murowany, kościół parafialny. Został on uszkodzony w 1915 oraz 1920 roku. Odbudowano go w latach 1950-1960. Kościół jest w stylu neogotyckim. Z zabytków w kościele należy wymienić: klasycy styczną chrzcielnicę z przełomu XVIII i XIX wieku, rokokową monstrancję z końca XVIII wieku, zabytkowe kielichy oraz relikwiarze i puszki.

W 1921 roku w Niedzborzu było 29 domów i 214 mieszkańców. Wieś należała do gminy Regimin w powiecie ciechanowskim. Obok wsi był folwark o tej samej nazwie z 5 domami i 120 mieszkańcami.

Przed II wojną światową działał tu sklep z artykułami kolonialnymi należący do S. Siwkowskiej, drugi taki sklep należał do S. Bielskiego. Właścicielem folwarku Niedzbórz w tym czasie był Jan Turski, majątek liczył 403 ha obszaru.

W 1976r. w związku z reorganizacją Gminnych Rad Narodowych, Gminna Rada Narodowa w Niedzborzu uległa likwidacji. Tereny byłej Gminy Niedzbórz zostały włączone do Gminy Strzegowo.

4. Struktura przestrzenna miejscowości

Zabudowa Niedzborza ma charakter typowej zabudowy zagrodowej. Tworzą ją budynki jednokondygnacyjne.

Zabudowę tworzy układ rozciągnięty wzdłuż dwóch dróg powiatowych. Znajdują się tu: Kościół, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Zespół Szkół: Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Nr 2, świetlica wiejska i sklepy.

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

1. Zasoby przyrodnicze

Niedzbórz leży w części jednostki fizyko-geograficznej Wzniesień Mławskich mezoregionu położonego na przedpolu zasięgu ostatniego zlodowacenia. Głównym czynnikiem kształtującym rzeźbę terenu była akumulacja – erozyjna działalność lodowca i wód płynących sprzed czoła lodowca (stadiał mławski). Przeważająca część powierzchni zajmuje lekko falista równina denudacyjna.

W krajobrazie dominują pola uprawne oraz zabudowa zwarta wraz z towarzyszącą jej zielenią (rośliny uprawne i ozdobne). Tereny lasów i zadrzewień zajmują 35,81 ha. Obszar miejscowości należy do strefy nadwkrzańskiego obszaru chronionego krajobrazu. Na terenie miejscowości znajduje się zabytkowy układ zieleni, zadrzewienie cmentarza kościelnego ze starym cennym drzewostanem, założony w k. XIX w. o pow. 1,2 ha

2. Zasoby dziedzictwa kulturowego

Obiektem wpisanym do rejestru zabytków jest zespół sakralny: kościół parafialny p.w. .św. Mikołaja, murowany z 1885r. , plebania murowana neogotycka z k. XIX w. Ochroną konserwatorską objęte są dwa budynki mieszalne drewniane jeden z 1914r r. ,a drugi z 1920 r. Pozostałe budynki w miejscowości , stanowiące obiekty zabytkowe zostały stopniowo wyparte przez nową zabudowę.

3. Obiekty i tereny

Niedzbórz posiada trzy centra: jedno wokół kościoła wraz z układem zieleni, drugie wokół budynku Zakładu Opieki Zdrowotnej ,światlicy wiejskiej i stawu oraz trzecie wokół budynku szkoły z przyległym terenem i boiskiem wielofunkcyjnym.

4. Infrastruktura społeczna

4.1. Oświata

W Niedzborzu jest Szkoła Podstawowa i Gimnazjum. Szkoła posiada zaplecze do realizacji programu wychowania fizycznego i nauczania informatyki. Jest również stołówka szkolna. Uczniowie po ukończeniu gimnazjum kształcą się w LO w Strzegowie bądź w innych szkołach średnich w Mławie i Ciechanowie. Brak jest zaplecza do realizacji zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym.

4.2. Ochrona zdrowia

Obsługę ludności w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ALMED”. Działalność Prowadzi Punkt Apteczny. Brak jest poradni stomatologicznej. Poradnie specjalistyczne oraz najbliższy szpital znajdują się w Ciechanowie.

4.3. Pomoc społeczna

Mieszkańcy Niedzborza pomocą społeczną objęci są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie. GOPS prowadzi działalność związaną ze wsparciem rodzin dotkniętych problemem ubóstwa i uzależnień. Środowiskową pomocą społeczną objętych jest 17 rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej i życiowej.

4.4. Kultura

W Niedzborzu działalność kulturalną prowadzi szkoła poprzez różne sekcje szkolne oraz Koło Gospodyń Wiejskich i OSP. Koło Gospodyń Wiejskich prowadzi działalność kulturalną w świetlicy wiejskiej. W obiekcie mieści się duża sala z zapleczem kuchennym i socjalnym.

4.5. Sport i rekreacja

W sferze sportu i rekreacji mieszkańcy, szczególnie dzieci i młodzież mogą korzystać z kompleksu boisk: boisko wielofunkcyjne, boisko do piłki ręcznej, boisko do siatkówki i dwa boiska do piłki koszykowej.

5. Infrastruktura techniczna

5.1. Infrastruktura drogowa i komunikacja

Przez wieś Niedzbórz przebiegają drogi powiatowe: Nr 07378, Nr 07380 i Nr 07362. Są to drogi o nawierzchni bitumicznej, o wąskiej jezdni. Mieszkańcy wsi korzystają z usług przewozowych z dwóch firm. Obciążenie sieci drogowej ruchem stale wzrasta. Brak punktu sprzedaży paliw.

5.2. Telekomunikacja

Mieszkańcy, jako abonenci korzystają z centrali telefonicznej automatycznej, która umożliwia automatyczną łączność międzymiastową i międzynarodową. Cała gmina objęta jest systemem cyfrowym i światłowodowym. Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są nadajniki telefonii komórkowych (ERA GSM, PLUS GSM i ORANGE) oraz bezproblemowy dostęp do globalnej sieci Internet, stanowiące doskonale uzupełnienie zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne.

5.3. Zaopatrzenie w ciepło, gaz, wodę

Zaopatrzenie w ciepło opiera się głównie na indywidualnym sposobie ogrzewania. Głównym paliwem stosowanym do ogrzewania mieszkań i budynków jest węgiel, drewno, a także w niewielkim stopniu energia elektryczna. Budynki użyteczności publicznej ogrzewane są olejem opałowym. Gospodarstwa domowe do przygotowywania posiłków wykorzystują gaz ciekły propan – butan. Niedzbórz nie ma dostępu do gazu sieciowego.

Udział gospodarstw domowych korzystających z sieci wodociągowej wynosi 99%.

Mieszkańcy korzystają z wodociągu zbiorowego z ujęcia wody w Pokrytkach (hydrofornia) pobieranej z drugiego poziomu wodonośnego czwartorzędu. Są to zasoby eksploatacyjne wód zatwierdzone w kategorii „B”.

5.4. Kanalizacja

Miejscowość posiada kanalizację sanitarną

5.5. Gospodarka odpadami

W Niedzborzu nie ma składowiska odpadów komunalnych. Gospodarka odpadami stałymi polega na gromadzeniu przez mieszkańców do specjalnych pojemników. Każde z gospodarstw domowych ma podpisaną umowę z firmą zewnętrzną, która wywozi odpady według harmonogramu ustalonego ze zleceńodawcami.

Część odpadów powstających w gospodarstwach domowych zagospodarowywana jest przez samych mieszkańców we własnym zakresie poprzez spalanie w paleniskach domowych, kompostowanie odpadów organicznych na nawóz.

6. Gospodarka

W Niedzborzu nie ma większych zakładów produkcyjnych. Jedynym zakładem produkcyjnym jest zakład stolarski produkujący drzwi drewniane wewnętrzne.

Działalność gospodarczą prowadzi 13 podmiotów gospodarczych zgodnie z danymi z ewidencji działalności gospodarczej. Są to głównie placówki handlowe i świadczące usługi dla społeczności szczególnie w branży budowlanej i transportowej.

7. Rolnictwo

Na terenie Niedzborza funkcjonuje 79 indywidualnych gospodarstw rolnych. Powierzchnia użytków rolnych wynosi 463,33 ha, grunty orne 337,18 ha, lasy 35,81 ha. Zasiwy ogółem

wynoszą 326,21 ha. W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż. W grupie roślin zbożowych przeważa uprawa mieszanek zbożowych i żyta. Stosunkowo mała powierzchnia przeznaczana jest pod tzw. zboża intensywne.

W produkcji zwierzęcej przeważa chów bydła i trzody chlewnej.

W okolicach wsi występują płaty gleb zaliczane do czarnych ziem oraz łąkowych. Pod względem przydatności rolniczej zaliczane są do kompleksu czwartego pszenno-żytniego, a gleby łąkowe do 2 z (średnie)

8. Rynek pracy

Współczynnik aktywności zawodowej w rolnictwie liczony w stosunku do wieku 15 lat i więcej na tym terenie wynosi ok. 90%. Szacuje się, że ogólna liczba pracujących w rolnictwie wyłącznie w indywidualnych gospodarstwach rolnych wynosi ok. 370 osób.

Ponieważ lokalny rynek pracy nie zapewnia pełnego zatrudnienia społeczność Niedzborza została również dotknięta problemem bezrobocia. Bezrobocie jest zjawiskiem negatywnym nie tylko dla osób nim dotkniętych, ale odbija się negatywnie na funkcjonowaniu całego społeczeństwa.

9. Kapitał społeczny i ludzki

Mieszkańcy Niedzborza są aktywną społecznością lokalną.

Działa tu: Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna pielęgnujące tradycje kulturowe i prowadzące działalność kulturalną.

III. ANALIZA STANU MIEJSCOWOŚCI W ASPEKCIE MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ

MOCNE STRONY MIEJSCOWOŚCI

Z punktu widzenia aktualnego stanu miejscowość charakteryzuje się następującymi korzystnymi elementami:

- dobrze zachowane środowisko przyrodnicze,
- wartości kulturowe,
- zachowany wiejski krajobraz kulturowy i tradycyjne formy rolnictwa,
- bliskie położenie miejscowości w stosunku do większych ośrodków miejskich,

SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI

Za negatywne elementy należy uznać:

- obniżenie poziomu życia społeczeństwa (spadek dochodów ludności),
- spadek inwestycji w ostatnich latach,
- brak nowoczesnych technologii w rolnictwie,
- opóźnienie w tworzeniu społeczeństwa informacyjnego,
- wysokie bezrobocie w tym ukryte,
- długookresowe pozostawanie bez pracy skutkujące wyłączeniem znacznej grupy ludności z życia społecznego i ekonomicznego,
- duży odsetek osób zatrudnionych w rolnictwie,
- niski poziom wykształcenia,
- proces starzenia się ludności,
- niedostateczny rozwój działalności gospodarczej,
- grunty orne słabo jakościowo,
- niedorozwój ogólnej infrastruktury technicznej,
- ograniczenie możliwości sfinansowania kosztów dostosowań w zakresie ochrony środowiska,
- słabość kapitałowa mieszkańców sołectwa

SZANSE DLA MIEJSCOWOŚCI

Szanse rozwoju miejscowości wiążą się przede wszystkim:

- lepszym wykorzystaniem położenia miejscowości w związku z bliskością do aglomeracji warszawskiej (rynek zbytu, wypoczynek),
- szybką modernizacją i rozwojem infrastruktury technicznej w wyniku odpowiedniego ukierunkowanego wsparcia środkami UE,
- przyśpieszeniem modernizacji i poprawy efektywności sektora rolno-spożywczego w wyniku sprawniejszego transferu innowacyjnych technik i technologii,
- wzrostem jakości kapitału ludzkiego, w wyniku rozwoju systemu edukacji, w tym nabywania kwalifikacji pod potrzeby rynku pracy,
- poprawą efektywności i dochodowości rolnictwa,
- wykorzystaniem warunków przyrodniczych dla rozwoju rolnictwa ekologicznego i turystyki,
- uelastycznieniem lokalnego rynku pracy,
- przyspieszeniem niezbędnych zmian strukturalnych rolnictwa w wyniku odpowiedniego ukierunkowanego wsparcia środkami strukturalnymi,
- dostępnością środków finansowych z funduszy strukturalnych na inwestycje ekologiczne,
- poprawą stanu środowiska naturalnego w wyniku rozwoju regionalnej infrastruktury technicznej.

ZAGROŻENIA DLA MIEJSCOWOŚCI

Zagrożenia rozwoju to przede wszystkim:

- zbyt niski wzrost gospodarczy dla zapewnienia odpowiedniego tempa tworzenia miejsc pracy,
- brak efektywnego systemu pożyczkowo-kredytowego dla osób prawnych i fizycznych,
- opóźnienia i niewykorzystania możliwości, jakie dają środki UE dla poprawienia jakości gospodarowania środkami publicznymi w kraju,
- zbyt powolnego osiągania przez kraj pełnej aktywności administracyjnego systemu wdrażania funduszy strukturalnych,
- niska opłacalność produkcji rolnej w skali kraju,
- napływ taniej żywności z UE,
- emigracja wykształconych osób,
- nadmierny wzrost obciążeń podatkowych,
- szybko zmieniający się system prawny i związane z tym niespójności,
- utrzymanie się słabej świadomości ekologicznej wśród mieszkańców oraz brak środków finansowych na inwestycje ekologiczne.

W procesie tworzenia „ Planu Odnowy Miejscowości „, po wstępnych analizach i określeniu analizy społeczno-gospodarczej miejscowości, przystąpiono do zdefiniowania wizji i misji miejscowości.

WIZJA MIEJSCOWOŚCI

„Plan Odnowy Miejscowości „ rozpoczyna się od zdefiniowania tego , co w kategoriach ekonomicznych jest pożądane i co należałoby osiągnąć na danym terenie w określonym czasie , czyli wizji.

Kierując się próbą określenia pożądanego stanu rozwoju miejscowości w perspektywie 10 lat wybrano charakterystyczny scenariusz rozwoju i sformułowano wizję rozwoju miejscowości , którą streszcza hasło:

**„ZACHOWANIE I UTRZYMANIE WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO
O WYSOKIM STANDARDZIE W ZGODZIE Z PRZYRODĄ ZIEMI
ZAWKRZAŃSKIEJ „**

MISJA MIEJSCOWOŚCI

Perspektywiczna wizja rozwoju miejscowości stanowiła podstawę do określenia jednocześnie misji miejscowości – deklaracji określającej główny kierunek rozwoju miejscowości , a zatem stanowiącej czynnik integracji społecznej wokół zasadniczych spraw dla rozwoju miejscowości .

Misję, jako nadrzędny cel określono hasłowo:

**„WZROST STANDARDU I JAKOŚCI ŻYCIA SPOŁECZNOŚCI Z
ZACHOWANIEM TOŻSAMOŚCI I INTEGRALNOŚCI W WYMIARZE
SPOŁECZNYM I DUCHOWYM WRAZ Z OCHRONĄ DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO I ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO,,**

PRIORYTETOWE KIERUNKI STRATEGICZNE

Do spełnienia misji wyznaczono pięć priorytetowych kierunków strategicznych:

- I. Rozwój wiedzy, dostęp do informacji i poszerzenie dialogu społecznego.
- II. Zachowanie , ochrona i odbudowa dziedzictwa kulturowego oraz rozwój turystyki.
- III. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody.
- IV. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.
- V. Poprawa dostępu mieszkańców wsi do infrastruktury technicznej i społecznej oraz zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich.

Etap formułowania kluczowych problemów, stanowił etap identyfikacji i definiowania celów strategicznych .

CELE STRATEGICZNE - należą do grupy celów kierunkowych i długofalowych, długofalowych terminie realizacji sięgającym 10 lat.

Formułowanie celów operacyjnych stanowiło jeden z końcowych etapów w procesie tworzenia „Planu Rozwoju Miejscowości”

CELE OPERACYJNE - dotyczą średniego horyzontu czasowego 3-5 lat i podlegają celom strategicznym ,a zatem wskazują ą określone narzędzia i sposoby ich realizacji.

W dalszej kolejności wyznaczone zostały zadania jakie należy podjąć w celu osiągnięcia zaplanowanych celów.

ZADANIA OPERACYJNE, to konkretne działania służące realizacji celów , posiadają zatem określone ramy organizacyjne.

„Plan Odnowy Miejscowości” przygotowuje społeczność lokalną do stawiania czoła szybko zmieniającej się rzeczywistości, mobilizuje ją do aktywności na rzecz rozwoju miejscowości a tym samym gminy, ułatwia dialog społeczny, stanowi najlepszą płaszczyznę negocjacji, porozumienia i partnerstwa

„Plan Odnowy Miejscowości” umożliwia:

- zwiększenie oddolnej inicjatywy i wpływu społeczności lokalnej na wizję i kierunki rozwoju miejscowości, a tym samym gminy,
- klarowny obraz celów i kierunków rozwoju społeczno-ekonomicznego akceptowanych przez mieszkańców miejscowości,
- podporządkowanie działań doraźnych działaniom długofalowym,
- lepsze zagospodarowanie zasobów / ludzi, ziemi, obiektów, wiedzy, instytucji, środków finansowych/,
- maksymalne wykorzystanie silnych stron i szans rozwojowych, a kompensowanie słabych stron i zagrożeń,
- zrównoważony rozwój, zwłaszcza koordynację przemian gospodarczych i społecznych,
- zmniejszenie niepewności i ryzyka działania, przełamywanie poczucia bezsilności i braku perspektyw,
- umocnienie pozycji miejscowości przez poszerzenie sfer przyciągania i oddziaływania na inne, zewnętrzne związki,
- bardziej efektywne gospodarowanie budżetem,
- większe szanse na uzyskanie dodatkowych, zewnętrznych źródeł zasilania, w tym środków finansowych z funduszy strukturalnych.

IV. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie społecznych i kulturalnych potrzeb mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich.

Zakłada się, iż cel ten zostanie osiągnięty poprzez dokonanie inwestycji związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi.

Efektem realizacji projektów będzie stworzenie warunków dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej.

Inwestycje umożliwią rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłyną na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Zaplanowane w Planie Odnowy Miejscowości projekty mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców wsi.

Przyczynią do tego inwestycje w obiekty pełniące funkcje publiczne, społeczno-kulturalne i rekreacyjne, zagospodarowanie terenów zielonych wsi, przebudowa publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych i społeczno-kulturalnych miejscowości.

Mieszkańcy określili priorytety i podporządkowali im konkretne działania, które zostały usystematyzowane w oparciu o następujące kryteria:

- stopnia ważności projektu dla społeczności lokalnej,
- stopnia technicznego i organizacyjnego przygotowania projektu,
- możliwości sfinansowania projektu,
- wpływu projektu na podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej wsi.

W kontekście powyższych kryteriów wyłoniono dwie kategorie projektów.

Pierwsza kategoria obejmuje projekty, które będą realizowane w latach 2009 – 2011 i dotyczy przedsięwzięć najważniejszych, przygotowanych technicznie i organizacyjnie do realizacji i możliwych do sfinansowania.

Druga kategoria obejmuje projekty, które będą realizowane w latach 2010 i następnych i dotyczy przedsięwzięć ważnych, lecz nie przygotowanych do realizacji, w związku z czym niemożliwych aktualnie do sfinansowania.

I. KIERUNEK PRIORYTETOWY:

ROZWÓJ WIEDZY, DOSTĘP DO INFORMACJI I POSZERZENIE DIALOGU SPOŁECZNEGO

I.1.CEL STRATEGICZNY:

Dostosowanie zasobów wiedzy mieszkańców do wymogów regionalnego rynku pracy.

I.1.1.CEL OPERACYJNY:

Zwiększenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Zwiększenie mobilności zawodowej mieszkańców, w tym podniesienie ich poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych jest niezwykle ważne, zwłaszcza w kontekście zwiększenia możliwości ich zatrudnienia na lokalnym i regionalnym rynku pracy, w tym zdolności do podejmowania pracy w warunkach szybkich zmian specjalizacji i zawodów w zależności od etapu życia i sytuacji na rynku pracy

Realizacja działania będzie miała pozytywny wpływ na zwiększenie zatrudnienia poprzez zmianę kwalifikacji mieszkańców i wyposażenia ich w umiejętności ułatwiające ponowne zatrudnienie. W wyniku zdobycia nowych kwalifikacji mieszkańcy będą mieli większe możliwości na podjęcie zatrudnienia w odpowiednich branżach na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

I.1.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Wyposażenie szkół i placówek oświatowych w sprzęt komputerowy i oprogramowanie do wykorzystania w procesie kształcenia.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: jednostki organizacyjne (szkoły, przedszkole)

Termin: od 2009 r. sukcesywnie do 2015r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 35 000 zł

I.1.1.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Szkolenia w formach pozaszkolnych w zakresie:

- usług doradczo-informacyjnych dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą,
- różnicowania działalności w gospodarstwie rolnym,

Koordynator: Urząd Gminy i organizacje lokalne

Partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy, jednostki doradztwa rolniczego, firmy szkoleniowe

Termin: od 2009 sukcesywnie do 2020r.

Źródła finansowania: Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 70 000 zł

I.2.CEL STRATEGICZNY:

Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa.

I.2.1.CEL OPERACYJNY

Propagowanie wiedzy ekologicznej wśród społeczności lokalnej.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Dla działań na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego niezbędna jest akceptacja społeczna,

a zatem konieczna jest więc intensywna edukacja ekologiczna. Utrzymanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej związane jest z ochroną zasobów przyrody na całym obszarze gminy , niezależnie od formalnego statusu ochronnego konkretnych terenów i sposobu ich użytkowania . Celem działania jest przekazanie skutecznej wiedzy z zakresu ochrony

zasobów przyrody podczas ich wykorzystywania przez różne środowiska lokalne w celu podnoszenia materialnego poziomu życia. Propagowanie umiarkowanego użytkowania zasobów biologicznych i praktyk oszczędnego i rozsądnego gospodarowania przyczyni się do zmniejszenia niszczenia zasobów przyrody ponad niezbędne potrzeby.

I.2.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Szkolenie i prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych w zakresie zrozumienia celów i skutków:

- ochrony różnorodności biologicznej,
- ochrony lasów i gleb,
- ochrony wód podziemnych,
- najnowszych osiągnięć biotechnologii i bezpieczeństwa biologicznego.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Mazowiecki Oddział Regionalny

Partnerzy: mieszkańcy sołectw

Termin: sukcesywnie od 2009r. sukcesywnie

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 40 000 zł

I.3. CEL STRATEGICZNY:

Rozbudowa lokalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego,

I.3.1. CEL OPERACYJNY:

Upowszechnienie stosowania technik społeczeństwa informacyjnego w pracy instytucji publicznych.

OPIS DZIAŁANIA I UZASADNIENIE:

Działanie ma zachęcać do zdobywania niezbędnych informacji, polepszenia jakości i szybkości ich przepływu oraz usprawnienia pracy administracji publicznej w celu łatwiejszego rozwoju nowych podmiotów gospodarczych, jak również pracy już istniejących.

Działanie ma na celu również promocję wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną, kulturową i przyrodniczą.

I.3.1. CEL OPERACYJNY:

Wprowadzenie rozwiązań techniczno-organizacyjnych z zakresu nowych technologii komunikacyjnych.

OPIS DZIAŁANIA I UZASADNIENIE:

Realizacja działania będzie miała bezpośredni pozytywny wpływ na rozwój społeczeństwa informacyjnego. Działanie ma na celu zachęcenie do zdobywania niezbędnych informacji, polepszenia jakości i szybkości ich przepływu. Internet jest najsilniejszym narzędziem służącym redukowaniu różnicowań w dostępie do informacji i bezpiecznych usług

elektronicznych. Rozwój tej infrastruktury wpłynie na podwyższenie jakości życia mieszkańców , zwiększenie stopnia dostępu do edukacji, łatwiejszy dostęp do informacji dla ludności i podmiotów gospodarczych , jak i na zwiększenie atrakcyjności lokalizowania różnego typu działalności gospodarczej.

I.3.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Utworzenie wiejskiej „Infochaty” na bazie adaptacji świetlicy wiejskiej OSP.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: sołectwo , organizacje pozarządowe, OSP

Termin: od 2009 r. do 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 50 000 zł

II. KIERUNEK PRIORYTETOWY:

ZACHOWANIE, OCHRONA I ODBUDOWA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

ORAZ ROZWÓJ TURYSTYKI

II.1. CEL STRATEGICZNY:

Odbudowa i ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich

II.1.1. CEL OPERACYJNY:

Odbudowa i modernizacja obiektów o podstawowym znaczeniu dla kultury.

OPIS DZIAŁANIA I UZASADNIENIE:

Realizowane działania mają przyczynić się do wzrostu atrakcyjności gminy ,a przez to do zwiększenia poziomu inwestycji i zwiększenia liczby turystów. Działanie ma na celu sprzyjanie rozwojowi kultury oraz wspomaganie aktywności ekonomicznej gminy poprzez dywersyfikację możliwości zatrudnienia oraz promocję integracji społecznej. Realizacja działania będzie miała pozytywny wpływ na zwiększenie zatrudnienia, zarówno bezpośrednio

przy obsłudze niektórych obiektów infrastrukturalnych , jak również pośrednio poprzez stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju gospodarczego, a zatem powstawania nowych miejsc pracy.

II.1.1.1.ZADANIE OPERACYJNE:

Renowacja i efektywne wykorzystanie obiektów zaliczanych do dziedzictwa kulturowego oraz innych obiektów o charakterze zabytkowym.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: osoby fizyczne i prawne, sołectwo

Termin: sukcesywnie od 2009r. do 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 2 000 000 zł

II.1.1.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Restaurowanie i przebudowa budynków oraz ich adaptacja do celów kulturalnych i rekreacyjnych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: osoby fizyczne i prawne, sołectwo

Termin: od 2009r. sukcesywnie do 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, środki finansowe osób prawnych i fizycznych, Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 1 000 000 zł

II.1.1.3. ZADANIE OPERACYJNE:

Remont i naprawa zabytkowych budowli.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: sołectwa, osoby prawne i fizyczne

Termin: od 2009 r. sukcesywnie do 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, środki osób prawnych i fizycznych, Fundusze Strukturalne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej.

Orientacyjna wartość: 70 000 zł

II.1.1.4. ZADANIE OPERACYJNE:

Przygotowanie i modernizacja infrastruktury otoczenia obiektów zabytkowych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: podległe jednostki organizacyjne, sołectwa, osoby fizyczne i prawne

Termin: od 2009 r. sukcesywnie do 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, środki osób prawnych i fizycznych, Fundusze Strukturalne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej.

Orientacyjna wartość: 50 000 zł

II.1.1.5. ZADANIE OPERACYJNE:

Przekształcenie obiektów w atrakcje turystyczne.

Partnerzy: osoby prawne i fizyczne

Termin: 2009 – 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy

Orientacyjna wartość: 30 000 zł

II.1.1.6. ZADANIE OPERACYJNE:

Adaptacja terenów publicznego użytku służącym działaniom kulturalnym.

Partnerzy: osoby fizyczne i prawne

Termin: 2009-2017

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 20 000 zł

II.2. CEL STRATEGICZNY:

Zróźnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa.

II.2.1. CEL OPERACYJNY:

Ułatwienie dostępu do kultury i atrakcji turystyczno - wypoczynkowych.

OPIS DZIAŁANIA I UZASADNIENIE:

Działanie poprawi sytuację dochodową rodzin rolniczych oraz ograniczy bezrobocie ukryte rolnictwie poprzez wsparcie tworzenia i rozwoju alternatywnych źródeł dochodów w gospodarstwach rolnych. A ponadto: promować pozytywny wizerunek wsi i rolnictwa w społeczeństwie; sprzyjać zachowaniu dziedzictwa kulturowego i zasobów przyrodniczych obszarów wiejskich ; ułatwiać dostęp rolników oraz pozostałych mieszkańców wsi do usług tym wypoczynkowo - rekreacyjnych. Podjęcie lub rozwój dodatkowej działalności, wykorzystującej istniejące zasoby gospodarstwa i gminy oraz uwzględniającej potrzeby rynku , stwarzać będzie warunki do rozwoju wielofunkcyjnych i trwałych ekonomicznie gospodarstw.

II.2.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Przekształcenie obiektów zabytkowych w atrakcje turystyczne.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: osoby prawne i fizyczne , sołectwa , podległe jednostki organizacyjne

Termin: od 2009r. sukcesywnie do 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy , budżet państwa , Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 5 000 zł

II.2.1.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Adaptacja terenów publicznego użytku służącym działaniom kulturalnym.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: podległe jednostki organizacyjne, sołectwa

Termin: od 2009 r. sukcesywnie do 2013 r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 40 000 zł

II.2.1.3. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa i poprawa infrastruktury służącej działaniom kulturalnym, w tym obiektów użyteczności publicznej.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: sołectwa, podległe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe

Termin: od 2009 r. sukcesywnie do 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 40 000 zł

II.2.1.4. ZADANIE OPERACYJNE:

Rozpowszechnianie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacji o zasobach kulturowych w tym wykorzystanie sieci komputerowych i Internetu do umożliwienia szerokiego dostępu do zbioru spuścizny kulturowej.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy, podległe jednostki organizacyjne, sołectwa, organizacje pozarządowe

Termin: od 2009 r. sukcesywnie do 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 10 000 zł

II.2.1.5. ZADANIE OPERACYJNE:

Propagowanie wiedzy historyczno-kulturowej o miejscowości - opracowanie i wydanie publikacji.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: podległe jednostki organizacyjne, sołectwa, organizacje pozarządowe,

Termin: od 2009 sukcesywnie

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, prywatne, Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 12 000 zł

III.KIERUNEK PRIORYTETOWY:

OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE WYKORZYSTANIE

ZASOBÓW PRZYRODY

III.1. CEL STRATEGICZNY:

Utrzymanie (ochrona) różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

III.1.1. CEL OPERACYJNY:

Zapewnienie ochrony i racjonalnego gospodarowania różnorodnością biologiczną.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego gminy wymaga między innymi utrzymania i przywracania do właściwego stanu różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz zwiększania powierzchni obszarów chronionych. Celem działania jest ochrona zasobów

przyrody przed negatywnymi skutkami w wyniku zmian struktury własności, wprowadzania intensywnych form gospodarowania w rolnictwie

III.1.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Denaturalizacja i poprawa stanu ekosystemów siedlisk leśnych i wodno- błotnych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: osoby fizyczne i prawne , sołectwo

Termin: od 2009 r. sukcesywnie

Źródła finansowania: budżet gminy , budżet państwa , Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 35 000 zł

III.1.1.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Przeprowadzenie inwentaryzacji i objęcie ochroną starych sadów z lokalnymi odmianami drzew owocowych wysokopiennych (wiek 40 - 80 lat).

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: młodzież, sołectwo

Termin: 2009 r.- 2012 r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 2 000 zł

III.1.1.3. ZADANIE OPERACYJNE:

Zwiększenie wsparcia dla gospodarstw rolnych stosujących metody produkcji nie naruszającej równowagi przyrodniczej przede wszystkim gospodarstw ekologicznych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: rolnicy, osoby prowadzące działalność pozarolniczą

Termin: od 2009r. z uwzględnieniem perspektywy do 2011 r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: według potrzeb

III.1.1.4. ZADANIE OPERACYJNE:

Zachowanie tradycyjnych praktyk gospodarczych na terenach przyrodniczo cennych poprzez propagowanie umiarkowanego, oszczędnego rozsądnego użytkowania zasobów biologicznych-opracowanie programu tzw. „zielonych miejsc pracy „w ramach partnerstwa prywatno-publicznego.

Koordynator: Urząd Gminy

Partnerzy: użytkownicy gruntów, osoby prowadzące pozarolniczą działalność

Termin: od 2009r. z uwzględnieniem perspektywy do 2010r.

Źródła finansowania: Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: według potrzeb

III.2.CEL STRATEGICZNY:

OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ LASÓW.

III.2.1. CEL OPERACYJNY:

Zwiększenie lesistości.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Dalsze zwiększanie lesistości miejscowości, głównie przez zalesienia na gruntach nieprzydatnych dla rolnictwa oraz optymalizacja struktury lasów w krajobrazie. Działanie ma na celu wzbogacenie zasobów leśnych w gminie, a tym samym wzrost lesistości. W wyniku realizacji działania oprócz powiększenia możliwych do gospodarczego wykorzystania zasobów leśnych, nastąpi optymalizacja wykorzystania potencjalnych, naturalnych możliwości gleb (grunty wyłączone z użytkowania rolniczego) i innych elementów przestrzeni gminy, a także skuteczna ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

III.2.1.1 ZADANIE OPERACYJNE:

Kontynuowanie zalesienia gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe w Mławie

Partnerzy: rolnicy, właściciele gruntów

Termin: od 2009 r. sukcesywnie

Źródła finansowania: budżet państwa, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: według potrzeb

III.2.1.2 ZADANIE OPERACYJNE:

Zwiększenie ilości powierzchni zadrzewień na terenach rolnych oraz rozszerzenie zakresu leśnej rekultywacji terenów zdegradowanych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: właściciele gruntów, osoby prawne

Termin: sukcesywnie

Źródła finansowania: środki finansowe osób fizycznych, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 60 000 zł

III.2.2. CEL OPERACYJNY:

Utrzymanie wielofunkcyjności lasów.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Działanie ma na celu dostosowanie lasów, w większym niż dotychczas zakresie, do wypełniania zróżnicowanych funkcji nie tylko przyrodniczych, ale także społecznych (np. turystycznych). W wyniku realizacji tego działania nastąpi powszechne, choć sterowane, udostępnienie lasów społeczeństwu z zachowaniem zasady niedopuszczania do zagrożenia trwałości i jakości zasobów leśnych.

III.2.2.1 ZADANIE OPERACYJNE:

Wyznaczanie i dostosowanie lasów do wypełnienia zróżnicowanych funkcji nie tylko przyrodniczych ale także społecznych (np. szlaki turystyczne, ścieżki ekologiczne, ogrody leśne) z zachowaniem zasady nie dopuszczenia do zagrożenia trwałości i jakości zasobów leśnych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: sołectwa, Lasy Państwowe

Termin : 2009 r. z uwzględnieniem perspektywy do 2020r.

Źródła finansowania: budżet gminy , Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 80 000 zł

III.3. CEL STRATEGICZNY

Ochrona gleb.

III.3.1. CEL OPERACYJNY:

Wprowadzenie w rolnictwie na terenach chronionych sposobu produkcji rolnej zgodnego z ustawą o rolnictwie ekologicznym.

OPIS DZIAŁANIA I UZASADNIENIE:

Działanie ma na celu zapewnienie ochrony gleb przed ich nadmierną eksploatacją w ramach danego rodzaju użytkowania i ochronę naturalnego potencjału produkcyjnego gleb.

W wyniku realizacji tego działania zmniejszy się degradacja gleb powodowana przez szeroko objętą intensyfikację produkcji rolnej (wzrost ilości stosowanych nawozów sztucznych i środków ochrony roślin , koncentracja hodowli oraz intensyfikacja transportu obsługującego produkcję rolną).

III.3.1.1 ZADANIE OPERACYJNE:

Dokonanie oceny wartości naturalnego potencjału produkcyjnego gleb na terenach chronionych i ustalenie możliwości użytkowania gleb zgodnie z prawem o rolnictwie ekologicznym.

Koordynator: Urząd Gminy

Partnerzy: rolnicy

Termin: od 2009r z uwzględnieniem perspektywy na rok 2020

Źródła finansowania: Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: według potrzeb

III.3.2.CEL OPERACYJNY:

Rekultywacja gleb zdegradowanych.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Działanie ma na celu rekultywację gleb zdegradowanych na skutek niewłaściwej agrotechniki

bądź gleb poddanych szkodliwym oddziaływaniom niebezpiecznych substancji, np. emitowanych przez transport (gleby w pobliżu dróg o natężonym ruchu) W wyniku działania włączone zostaną do zagospodarowania przyrodniczego gleby poprzez zalesienie bądź zakrzewienie, uprawę innych roślin nie konsumpcyjnych)

III.3.2.1 ZADANIE OPERACYJNE:

Identyfikacja gleb zdegradowanych i włączenie ich do zagospodarowania przyrodniczego (zalesienie, zakrzewienie) zgodnie z powiatowym programem rekultywacji.

Koordynator : Urząd Gminy

Partnerzy: właściciele gruntów

Termin: do 2020 r.

Źródła finansowania: budżet państwa, fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: według potrzeb

III.4. CEL STRATEGICZNY:

Zwiększenie produkcji energii z odnawialnych zasobów energetycznych.

III.4.1. CEL OPERACYJNY:

Energetyczne wykorzystanie biomasy.

OPIS DZIAŁANIA I UZASADNIENIE:

Działanie ma na celu ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do powietrza, wód i gleb, zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych .W wyniku realizacji inwestycji nastąpi poprawa środowiska naturalnego , zmniejszy się m.in. ilość zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery, nastąpi poprawa jakości powietrza, a tym samym poprawią się także warunki życia mieszkańców.

III.4.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych / szczególnie systemy ciepłownicze na drewno i odpady drzewne/ zgodnie z programami wykonawczymi do „strategii rozwoju energetyki odnawialnej”.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: osoby fizyczne i prawne prowadzące działalność gospodarczą bądź rolną

Termin: od 2009 r. sukcesywnie

Źródła finansowania: Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: według potrzeb

IV.KIERUNEK PRIORYTETOWY:

POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO.

IV.1.CEL STRATEGICZNY:

Ograniczenie ilości nie oczyszczonych ścieków odprowadzanych bezpośrednio do wód Powierzchniowych.

IV.1.1.CEL OPERACYJNY:

Likwidacja niekontrolowanych zrzutów ścieków.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Realizacja działania będzie miała bezpośredni wpływ na środowisko przyrodnicze. W wyniku

jego realizacji zmniejszy się m. in. ilość zanieczyszczeń odprowadzanych do wód. Działanie ma na celu ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do wód i gleb. W wyniku realizacji inwestycji nastąpi poprawa stanu środowiska naturalnego, poprawią się także warunki życia mieszkańców oraz stworzone zostaną korzystne warunki dla rozwoju podmiotów gospodarczych działających zgodnie z zasadami poszanowania środowiska.

IV.1.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa systemu kanalizacji sanitarnej.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: mieszkańcy, zakłady produkcyjne > instytucje, gospodarstwa domowe

Termin: 2011 r. do 2013 r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 200 000 zł

IV.1.2. CEL OPERACYJNY:

Zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł przestrzennych (rozproszonych).

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Działanie ma na celu ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do wód i gleb. W wyniku realizacji działania nastąpi poprawa stanu środowiska naturalnego na skutek zmniejszenia ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do gleb i wód, poprawią się także warunki życia mieszkańców oraz stworzone zostaną korzystne warunki dla rozwoju działalności gospodarczej i rolniczej z zasadami poszanowania środowiska.

IV.1.2.1 ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w przypadku wsi o zabudowie rozproszonej, nie włączonych w system sieci kanalizacyjnej.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: osoby fizyczne, które zamieszkują, bądź prowadzi działalność gospodarczą lub rolniczą, osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą lub rolniczą.

Termin: od 2009 r. sukcesywnie z uwzględnieniem perspektywy do 2013 r.

Źródła finansowania: fundusze osób fizycznych, Fundusze strukturalne.

Orientacyjna wartość: 50 000 zł

IV.1.2.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa nowoczesnych stanowisk do składowania obornika i zbiorników na gnojówkę w gospodarstwach rolnych.

Koordynator: Urząd Gminy

Partnerzy: rolnicy

Termin: sukcesywnie do 2011 r.

Źródła finansowania: środki finansowe własne rolników, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 500 000 zł

IV.2. CEL STRATEGICZNY:

Ograniczenie negatywnego wpływu odpadów stałych na wody powierzchniowe, powietrze atmosferyczne i gleby.

IV.2.1. CEL OPERACYJNY:

Zapobieganie powstawaniu odpadów i redukcja ich ilości.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Działanie ma na celu ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do gleb, wód i powietrza. Realizacja działania będzie miała bezpośredni pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze. W wyniku jego realizacji zmniejszy się negatywne oddziaływanie odpadów na środowisko przyrodnicze, nastąpi poprawa stanu środowiska naturalnego, poprawią się także warunki życia mieszkańców. Realizacja działania będzie miała pozytywny wpływ na zwiększenie zatrudnienia, zarówno bezpośrednio przy obsłudze niektórych nowych obiektów infrastrukturalnych i świadczonych usług związanych z gospodarką odpadami stałymi, jak również pośrednio poprzez stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju gospodarczego, a zatem powstawania nowych miejsc pracy.

IV.2.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Wprowadzenie systemu selekcji i recyklingu odpadów stałych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: mieszkańcy, podmioty gospodarcze, zakłady pracy

Termin: sukcesywnie od 2009 r.

Źródła finansowania: budżet gminy

Orientacyjna wartość: według potrzeb

IV.2.1.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Inwentaryzacja dzikich składowisk odpadów stałych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: mieszkańcy sołectw, organizacje pozarządowe , środowiska lokalne
Termin: sukcesywnie od 2009 r.
Źródła finansowania: budżet gminy
Orientacyjna wartość: 1 000 zł

IV.2.1.3. ZADANIE OPERACYJNE:

Likwidacja dzikich składowisk odpadów.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy
Partnerzy: mieszkańcy sołectw ,organizacje pozarządowe
Termin: od 2009 r. sukcesywnie
Źródła finansowania: budżet gminy
Orientacyjna wartość: 7 000 zł

IV.3. CEL STRATEGICZNY:

Poprawa stanu zanieczyszczenia powietrza.

IV.3.1. CEL OPERACYJNY:

Zmniejszenie ilości wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń pyłowych i gazowych.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Działanie ma na celu zmniejszenie ilości wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. W wyniku realizacji tego celu nastąpi poprawa jakości środowiska , a przez to podniesienie standardu życia mieszkańców i zwiększenie możliwości inwestycyjnych w szczególności proekologicznych i w zakresie usług turystycznych.

IV.3.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Przekształcenie istniejącego systemu spalania (obiekty publiczne) w systemy bardziej przyjazne dla środowiska.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy
Partnerzy: zakłady pracy , jednostki organizacyjne
Termin: od 2009 r . sukcesywnie z uwzględnieniem perspektywy do 2020 r.
Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne
Orientacyjna wartość: według potrzeb

IV.3.1.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Wdrożenie systemu „ zielonych podatków" preferujących inwestycje proekologiczne oraz towary (produkty) przyjazne środowisku .

Odpowiedzialność: Urząd Gminy
Partnerzy: osoby fizyczne i prawne prowadzące działalność gospodarczą i rolniczą
Termin: od 2009 r. sukcesywnie
Źródła finansowania: budżet gminy

Orientacyjna wartość: według potrzeb

IV.3.1.3. ZADANIE OPERACYJNE:

Wdrożenie systemu „zielonych certyfikatów na energię ze źródeł odnawialnych”, energię preferowaną ekologicznie.

Koordynator: Urząd Gminy

Partnerzy: podmioty gospodarcze ,rolnicy

Termin: sukcesywnie od 2009 r.

Źródła finansowania: Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: według potrzeb

IV.3.1.4. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa lub modernizacja urządzeń zaopatrzenia w energię, w tym ze źródeł skojarzonych i odnawialnych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: osoby fizyczne, które prowadzą działalność gospodarczą lub rolniczą, osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą lub rolniczą.

Źródła finansowania: Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 500 000 zł

IV.3.2. CEL OPERACYJNY:

Kształtowanie zasobów wodnych za pomocą małej retencji.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Działania podejmowane w zakresie małej retencji w granicach zlewni rzeki mają na celu uzyskanie dobrego stanu ekologicznego wód , zwłaszcza poprawy jakości wody i walorów przyrodniczych. Działania będą miały korzystny wpływ na poprawę struktury bilansu wodnego , jakość środowiska i zaspokojenie potrzeb gospodarczych a zwłaszcza: zaspokoja potrzeby wodne roślin uprawnych i środowiska przyrodniczego. Działania umożliwią integrację rolnictwa i środowiska przyrodniczego .

IV.3.2.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa i modernizacja urządzeń melioracji podstawowych i urządzeń melioracji szczegółowych , ze szczególnym uwzględnieniem budowli regulacyjnych, przeciwpowodziowych, urządzeń piętrzących, upustowych, stopni wodnych, rowów wraz z budowlami, drenowań.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy i Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

Partnerzy: właściciele gruntów i mieszkańcy wsi.

Termin: od 2009 r. z uwzględnieniem perspektywy do 2020 r.

Źródła finansowania: Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: według potrzeb

V. KIERUNEK PRIORYTETOWY:

POPRAWA DOSTĘPU MIESZKAŃCÓW WSI DO INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI OBSZARÓW WIEJSKICH.

V.1. CEL STRATEGICZNY:

Poprawa dostępności komunikacji.

V.1.1. CEL OPERACYJNY:

Poprawa ilości i jakości stanu technicznego dróg stanowiących najważniejsze elementy układu komunikacyjnego.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Celem działania jest rozbudowa i modernizacja sieci dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną. Budowa i modernizacja dróg umożliwi szybsze i bezpieczniejsze powiązania z pozostałymi obszarami gminy, powiatu i województwa oraz umożliwi dostęp do sieci dróg krajowych w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej na terenie gminy. Działanie to przyczyni się do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej (w tym rolniczej) na terenach wiejskich, co sprzyjać będzie wielofunkcyjnemu rozwojowi obszarów wiejskich.

V.1.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa dróg na terenach preferowanych do zabudowy.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: właściciele gruntów, mieszkańcy

Termin: 2010-2020 r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 500 000 zł

V.1.1.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Przebudowa dróg.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: mieszkańcy

Termin: 2009-2013

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 1 500 000 zł

V.1.1.3. ZADANIE OPERACYJNE:

Remont dróg.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: sołectwa

Termin: 2009-2019

Źródła finansowania: budżet gminy , Fundusze strukturalne
Orientacyjna wartość: 850 000 zł

V.1.1.4. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa lub modernizacja dróg wewnętrznych, w tym dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych , nie zaliczanych do żadnej kategorii dróg publicznych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy;

Partnerzy: osoby fizyczne ,które prowadzą działalność gospodarczą lub rolniczą, osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą bądź rolniczą.

Termin: 2009-2018r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne.

Orientacyjna wartość: 500 000 zł

V.1.2. CEL OPERACYJNY:

Poprawa ilości jakości i stanu technicznego ulic wiejskich.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

W ramach działania nastąpi polepszenie dostępu przedsiębiorców i gospodarstw domowych

oraz mieszkańców do obiektów użyteczności publicznej. Rozbudowa sieci dróg rowerowych

poprawi dostępność komunikacyjną, umożliwi korzystanie z przyjaznych dla środowiska rodzajów transportu Jak również zapewni dostęp mieszkańcom i osobom odwiedzającym do

terenów atrakcyjnych krajobrazowo i obszarów rekreacyjnych. Celem działania jest wzrost atrakcyjności gminy jako miejsca pracy i życia jak również wykorzystanie własnego potencjału.

V.1.2.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa chodników i miejsc parkingowych w rejonach obiektów użyteczności publicznej.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: mieszkańcy , osoby prawne i fizyczne

Termin: od 2009r.-2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 450 000 zł

V.1.3. CEL OPERACYJNY:

Ustanowienie sieci dróg rowerowych w powiązaniu z ciągami komunikacyjnymi i obszarami atrakcyjnych krajobrazowo.

V.1.3.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa ścieżek rowerowych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: mieszkańcy , osoby fizyczne i prawne , organizacje pozarządowe
Termin: od 2010 r. z uwzględnieniem perspektywy do 2020 r.
Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne
Orientacyjna wartość: 500 000 zł

V.2. CEL STRATEGICZNY:

Dostarczenie mieszkańcom wody do picia o odpowiednich parametrach fizyko-chemicznych.

V.2.1. CEL OPERACYJNY:

Zwiększenie ilości gospodarstw wiejskich zaopatrzonych w wystarczającą ilość wody o odpowiedniej jakości.

OPIS I UZASADNIENIE:

Celem działania jest dostarczenie mieszkańcom wody do picia o odpowiednich parametrach fizyko-chemicznych. W wyniku realizacji działania nastąpi zwiększenie udziału wody o odpowiedniej jakości w stosunku do zapotrzebowania. Realizacja działania wpłynie na zwiększenie atrakcyjności lokalizacji działalności gospodarczej , zwiększenie atrakcyjności gminy , jako miejsca pracy i zamieszkania.

V.2. 1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Rozbudowa sieci wodociągowej na terenach preferowanych do zabudowy.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: mieszkańcy , rolnicy, osoby fizyczne i prawne

Termin: od 2009 r. do 2020r.

Źródła finansowania: budżet gminy ,Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 200 000 zł

V.2.1.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Rozbudowa sieci wodociągowej.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: mieszkańcy, rolnicy, osoby fizyczne i prawne

Termin: do 2020 r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 200 000 zł

V.2.1.3. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa i modernizacja indywidualnych systemów zaopatrzenia w wodę wraz z uzdatnianiem.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: osoby fizyczne, które prowadzą działalność rolniczą lub gospodarczą, osoby prawne prowadzące działalność rolniczą bądź gospodarczą.

Termin: 2009r. -2013r.

Źródła finansowania: Fundusze strukturalne.

Orientacyjna wartość: 200 000 zł

V.3. CEL STRATEGICZNY:

Ograniczenie ilości nie oczyszczonych ścieków komunalnych i bytowych odprowadzanych bezpośrednio do wód powierzchniowych.

V.3.1. CEL OPERACYJNY:

Zwiększenie ilości gospodarstw wiejskich objętych systemem zagospodarowania ścieków komunalnych i bytowych.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Celem działania jest ograniczenie emisji ze źródeł punktowych wiejskich jak również zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł przestrzennych (rozproszonych), trafiających do wód wraz ze spływami powierzchniowymi (przede wszystkim z terenów rolnych oraz z terenów zurbanizowanych). W wyniku realizacji

tego działania nastąpi poprawa jakości środowiska, a przez to podniesienie standardu życia mieszkańców i zwiększenie możliwości inwestycyjnych proekologicznych.

V.3.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Rozbudowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: mieszkańcy, zakłady produkcyjne i usługowe, osoby fizyczne i prawne, gospodarstwa domowe

Termin: 2009-2020

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 500 000 zł

V.3.1.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa i modernizacja lokalnych i indywidualnych systemów kanalizacyjnych nie włączonych w system sieci kanalizacyjnych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: osoby fizyczne i prawne, które prowadzą działalność gospodarczą bądź rolniczą

Termin: 2009 r. -2013 r.

Źródła finansowania: budżet gminy

Orientacyjna wartość: według potrzeb

V.4. CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia w infrastrukturę społeczną.

V.4.1. CEL OPERACYJNY:

Poprawa ilości i jakości obiektów użyteczności publicznej

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Działanie służyć będzie poprawie dostępu mieszkańców do infrastruktury społecznej decydującej o możliwościach rozwojowych gminy. Celem działania jest wzrost atrakcyjności gminy jako miejsca pracy i życia, jak również wykorzystanie własnego potencjału. W dłuższej perspektywie rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej przyczyni się do zwiększenia mobilności zawodowej i przestrzennej mieszkańców, a tym samym wzrostu dostępu do zatrudnienia i nauki.

V.4.1.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Rozbudowa i modernizacja szkoły.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: jednostki organizacyjne

Termin: 2009r. - 2020r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 850 000 zł

V.4.1.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Rozbudowa i modernizacja świetlicy wiejskiej i remizy OSP wraz z wyposażeniem.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: sołectwo, mieszkańcy, organizacje pozarządowe

Termin: 2009-2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 1 000 000 zł

V.4.1.3. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa obiektów kultury fizycznej, boisk sportowych i hal sportowych.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: sołectwa, jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne

Termin: 2009 r.- 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, Fundusze strukturalne

Orientacyjna wartość: 3 000 000 zł

V.4.2. CEL OPERACYJNY:

Zagospodarowanie, modernizacja i rozbudowa elementów publicznej infrastruktury turystycznej.

OPIS I UZASADNIENIE DZIAŁANIA:

Działanie służyć będzie mobilizacji lokalnej społeczności do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy i jakości życia na wsi. Celem działania jest rozwój publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych wsi, a tym samym zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej. W wyniku realizacji działania nastąpi wzrost liczby korzystających z nowo powstałych obiektów, a także form korzystania.

V.4.2.1. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa ścieżki dydaktyczno-ekologicznej.

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: sołectwa, jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe,

Termin: 2010r.-2013r.

Źródła finansowania: budżet gmin, Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 350 000 zł

V.4.2.2. ZADANIE OPERACYJNE:

Budowa placu spotkań i placu zabaw

Odpowiedzialność: Urząd Gminy

Partnerzy: sołectwo, organizacje lokalne, osoby prawne i fizyczne

Termin: 2009r. - 2013r.

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne osób prawnych i fizycznych, Fundusze Strukturalne

Orientacyjna wartość: 150 000 zł

**Projektem priorytetowym, przeznaczonym do realizacji w
latach 2010-2012 w ramach PROW 2007-2013**

**– Oś 3 – Działanie – Odnowa i rozwój wsi,
według mieszkańców jest projekt:**

**Moje Boisko „ORLIK 2012”
w Niedzborzu**

V. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1. Sposoby monitoringu Planu Odnowy Miejscowości

Monitoring dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania Planu Odnowy Miejscowości. Monitorowanie polega na systematycznym zbieraniu i interpretowaniu danych opisujących postęp i efekty realizacji Planu. Monitoring obejmuje wydatkowanie (monitoring finansowy) oraz efekty rzeczowe (monitoring rzeczowy) wdrażania Planu.

Monitoring rzeczowy dostarcza danych, obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do ustalonych celów. Monitoring rzeczowy odbywa się w oparciu o skwantyfikowane dane, obrazujące postęp we wdrażaniu Planu, podzielone na trzy kategorie: wskaźniki produktu, wskaźniki rezultatu, wskaźniki oddziaływania.

Wskaźniki produktu odnoszą do rzeczowych efektów działalności. Są to efekty, które osiągamy bezpośrednio na skutek wydatkowania środków.

Wskaźniki produktu dla Planu Odnowy Miejscowości zostaną ustalone przez Zespół Zarządzający i Koordynujący Plan.

Wskaźniki rezultatu odpowiadają bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z realizacji Planu. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Wskaźniki rezultatu dla Planu Odnowy Miejscowości zostaną ustalone przez Zespół Zarządzający i Koordynujący Plan.

Wskaźniki oddziaływania obrazują konsekwencje realizacji Planu Odnowy Miejscowości wykraczające poza natychmiastowe efekty.

Wskaźniki oddziaływania Planu Odnowy Miejscowości zostaną ustalone przez Zespół Zarządzający i Koordynujący Plan.

Monitoring finansowy dostarcza danych, dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu Odnowy Miejscowości, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków.

Monitoring polegać będzie na porównaniu faktycznego wydatkowania środków, z zaplanowanym (wysokość wydatków oraz źródła finansowania inwestycji).

W celu prowadzenia skutecznego monitoringu i oceny wszystkich wydatków zarówno wspólnotowych jak i gminnych, Zespół Zarządzający i Koordynujący Plan będzie monitorować związane z planem wydatki i efekty rzeczowe.

System monitorowania finansowego i rzeczowego projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej będzie jednolity z obowiązującymi zasadami monitoringu zarówno finansowego jak i rzeczowego, ograniczonego do wskaźników produktów, rezultatów i oddziaływania.

2. OCENA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Przygotowanie oceny wdrażania Planu Odnowy Miejscowości należy do obowiązku Zespołu Zarządzającego i Koordynującego Plan. Wnioski Zespołu z oceny Planu będą przedstawiane bezpośrednio na poszczególnych posiedzeniach Rady Gminy.

Ocena będzie dokonywana każdorazowo, przed kolejnym naborem wniosków do PROW w celu aktualizacji harmonogramu realizacji zadań oraz opisu inwestycji przewidzianych do dofinansowania w oparciu o dostępny kosztorys prac; po zakończeniu realizacji poszczególnych zadań przewidzianych w Planie oraz ocena roczna.

Corocznie, po przedstawieniu kompleksowego raportu z oceny wdrażania Planu, będzie proponowane, w miarę potrzeby, wprowadzanie nowych zadań, wynikających z rodzących się potrzeb i możliwości.

Propozycje nowych zadań będą mogły być zgłaszane przez Zespół Zarządzający i Koordynujący Plan,

Radę Sołecką, wójta, bądź radnych.

Zmiany będą dokonywane w tym samym trybie, co zatwierdzanie pierwotnej wersji Planu Odnowy Miejscowości.

3. PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Komunikacja społeczna będzie miała na celu informowanie opinii publicznej poprzez przekazywanie powszechnej wiedzy o działaniach Unii Europejskiej, o wdrażaniu i wykorzystaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa, o budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy – w zakresie związanym z realizacją Planu Odnowy Miejscowości.

Komunikacja społeczna będzie polegać na:

- zapewnieniu powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów, służących rozwojowi regionalnemu dla wszystkich grup docelowych z terenu Gminy Strzegowo,
- zapewnieniu informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Gminy i sołectwa,
- inicjowaniu dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym,
- zapewnieniu współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych przez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- wykorzystaniu nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. poprzez Internet, który będzie głównym dostawcą informacji o Planie Odnowy Miejscowości; prasę lokalną miesięcznik „W Drodze do Emaus”, która służyć będzie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania.

PRZEWODNICZĄCY

Rady Gminy

Jerzy Karwowski